

Sygn. akt IV U 593/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2015r. w S.

odwołania I. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 30 marca 2015 r. Nr (...)

w sprawie I. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty rodzinnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że I. P. przysługuje prawo do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 3 stycznia 2015 roku mężu E. P. (1) od dnia (...)2015 roku.

Sygn. akt: IV U 593/15

UZASADNIENIE

Decyzją z(...)2015r. znak: RNS/(...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.70 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił I. P. prawa do renty rodzinnej po zmarłym 03.01.2015 r. mężu E. P. (1) wskazując, że nie istniała wspólności małżeńska między małżonkami w chwili śmierci E. P. (1), a powyższe wywiódł z tego, że małżonkowie mieli różne adresy zameldowania.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła I. P. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej renty rodzinnej po zmarłym mężu. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że mimo tego, że mąż E. P. (1) zameldowany był w I. Nowych przy ul. (...), to faktycznie od 1990 r. mieszkał razem z nią we wspólnym mieszkaniu w S. przy ul. (...). Ubezpieczona wskazała również, że razem z mężem prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, nie mieli rozvodu, ani nie żyli w separacji, a zameldowanie E. P. (1) w I. Nowych było podyktowane tylko sprawami majątkowymi dotyczącymi tej nieruchomości i obroną ojcowizny. Dom posesyjony na tej nieruchomości nie nadawał się do zamieszkania, od lat 90-tych nikt w nim już nie mieszkał, nie czynił żadnych remontów (odwołanie k.1-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.4-5).

Sąd ustalił, co następuje:

E. P. (1) miał ustalone prawo do emerytury na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 03.04.2012 r. od dnia 01 lutego 2012r. (decyzja k. 30 za wnioskiem z dn. 28.02.2012 r. akt emerytalnych E. P.).

E. P. (1) zmarł 3 stycznia 2015 r. w S.. Zameldowany był w N. ul. (...) gm. S. (skrócony odpis aktu zgonu k. 49 akt emerytalnych). E. P. (1) pozostawał w związku małżeńskim od 24 czerwca 1972 r. z I. P. z domu Dobosz. Małżonkowie mieli wspólność ustawową małżeńską, nie mieli orzeczonej separacji, nie żyli też przed śmiercią E. P. (1) w separacji faktycznej (zupełny odpis małżeństwa k. 11 akt rentowych). Po zawarciu związku małżeńskiego małżonkowie mieszkali na nieruchomości w I. Nowych przy ul. (...) razem z rodzicami E. P. (1). Była to nieruchomość stanowiąca własność rodziców E. P. (1). W roku 1990 r. E. i I. małż. P. nabyli mieszkanie spółdzielcze w S. przy ul. (...) i w nim wspólnie mieszkali do śmierci E. P. (1). Małżonków łączyła więź emocjonalna, wspólna troska o dzieci, mogli liczyć na siebie i wzajemne wsparcie. Z uzyskiwanych dochodów małżonkowie utrzymali wspólne mieszkanie i rodzinę. Ze względu na konflikt w rodzinie dotyczący podziału majątku po rodzicach E. P. (1) wymieniony przemeldował się z S. ponownie do I. Nowych na nieruchomość rodzinną. Powyższe było uzgodnione z rodzicami E. P. (1). Meldunek w N. przy ul. (...) miał uniemożliwić sprzedaż tej nieruchomości przez siostrę wymienionego, która miała wpływać na rodziców, aby taka transakcja została dokonana. Mimo takiego meldunku E. P. (1) faktycznie przez cały czas od 1990 r. mieszkał w S. na ul. (...). Dom na nieruchomości w N. nie nadawał się do zamieszkania, gdyż był to dom drewniany z okresu międzywojennego i od wielu tak nikt w nim nie mieszka i nie czynione są żadne nakłady na tę nieruchomość (zeznania świadka T. P. k. 9v-10, zeznania ubezpieczonej w charakterze strony k. 10v).

Dnia 5 marca 2015 r. I. P. ur. (...) złożyła wniosek do organu rentowego o przyznanie jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu (wniosek k. 1-6 a.r.). W chwili śmierci męża I. P. miała skończone 50 lat.

Decyzją z (...)2015r. znak: RNS/25/036008800 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.70 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił I. P. prawa do renty rodzinnej po zmarłym 03.01.2015 r. mężu E. P. (1) wskazując, że nie istniała wspólności małżeńska między małżonkami w chwili śmierci E. P. (1), z uwagi na inne adresy zamieszkania małżonków (decyzja k. 12 akt rentowych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie I. P. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 70 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli w chwili śmierci męża albo po śmierci męża nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy i mając na uwadze ust. 3 tego przepisu pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej. Zgodnie zaś z art. 70 ust. 3 tej ustawy małżonka rozwiedziona lub wdowa, która do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli oprócz spełnienia warunków określonych w ust. 1 lub 2 miała w dniu śmierci męża prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową. Zatem brak pozostawania we wspólności małżeńskiej, generalnie wyłącza uprawnienia do renty rodzinnej po zmarłym mężu.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie było tylko to, czy E. i I. małżonkowie P. w chwili śmierci E. P. (1) pozostawali we wspólności małżeńskiej.

Wspólność małżeńska oznacza rzeczywisty związek łączący małżeństwo, obejmujący wspólne zamieszkiwanie i prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego, wspólne pożycie, wierność i pomoc we współdziałaniu dla dobra założonej przez siebie rodziny (wyrok SN z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 17/97, OSNAPiUS 1997, nr 23, poz. 477). Pojęcie wspólności małżeńskiej przewidzianej w przepisie art. 70 ust. 3 obejmuje nie tylko wspólność majątkową

małżeńską, lecz także więź duchową, osobistą, emocjonalną i uczuciową (wyrok SA w Białymstoku z dnia 25 października 2000 r., III AUa 410/00, OSA 2001, z. 6, poz. 25). Brak pozostawania we wspólności małżeńskiej oznacza zerwanie więzi duchowej i gospodarczej łączącej małżonków (wyrok SA w Białymstoku z dnia 10 marca 1999 r., III AUa 29/99, OSA 1999, z. 6, poz. 32). Należy mieć również na uwadze stanowisko wyrażone w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2006 r., III UZP 3/06 (OSNPUSiSP 2007, nr 9-10, poz. 138), zgodnie z którym warunkiem nabycia prawa do renty rodzinnej przez wdowę/wdowca jest m.in. pozostawanie przez małżonków do dnia śmierci jednego z nich w stanie faktycznej wspólności małżeńskiej; ciężar dowodu niepozostawania w tej wspólności spoczywa na organie rentowym. W ocenie Sądu Najwyższego brak orzeczenia rozwodu albo separacji uzasadnia domniemanie istnienia wspólności małżeńskiej. Natomiast w wyroku z dnia 5 grudnia 2006 r. w sprawie II UK 8/06 Sąd Najwyższy stwierdził, iż oddzielne zamieszkiwanie małżonków nie jest równoznaczne z ustaniem wspólności małżeńskiej w rozumieniu art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadka T. P. (k.9v-10), zeznań ubezpieczonej (k.10v) wykazał, że do chwili śmierci E. P. (1), I. i E. P. (1) pozostawali we wspólności małżeńskiej. Małżonkowie nie mieli orzeczonego rozwodu, separacji, nie żyli również w separacji faktycznej. Małżonkowie P. wspólnie mieszkali w mieszkaniu przy ul. (...) w S. od 1990 r., razem prowadzili gospodarstwo domowe, wychowywali dzieci, troszczyli się o siebie nawzajem, między nimi istniała więź emocjonalna, duchowa, ekonomiczna i gospodarcza. E. P. (1) do śmierci dbał o dobro rodziny troszcząc się o żonę i dzieci. Małżonkowie P. uzyskiwane środki z tytułu emerytur przeznaczali na utrzymanie wymienionego mieszkania i na swoje utrzymanie i leczenie. Zameldowanie E. P. (1) w N. przy ul. (...) nie miało nic wspólnego z faktycznym jego miejscem zamieszkania. Powyższy meldunek na wymienionej nieruchomości miał na celu jedynie zabezpieczenie tej nieruchomości przed sprzedażą. E. P. (1) zameldował się na tej nieruchomości ponownie po przeprowadzce do S. za zgodą swoich rodziców z uwagi na istniejący konflikt w rodzinie dotyczący podziału majątku należącego do jego rodziców. Brak wspólnego adresu zameldowania małżonków nie oznacza, że małżonkowie nie mieszkali razem. Jak również brak jest podstaw do wnioskowania, że brak wspólnego adresu zameldowania świadczy o braku wspólności małżeńskiej między małżonkami. Sąd obdarzył wiarygodnością przeprowadzone dowody z zeznań świadka i ubezpieczonej. Wymienione dowody są spójne, logiczne, korespondują ze sobą i dają pełny obraz łączących małżonków P. więzi małżeńskich, które świadczą o istnieniu wspólności małżeńskiej.

Wobec powyższego ubezpieczona I. P. spełnia wszystkie wymogi do przyznania jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu E. P. (1) wskazane w art. 70 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż w chwili śmierci męża miała ukończone 50 lat i pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał I. P. prawo do renty rodzinnej od dnia (...)2015 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczona złożyła wniosek.